

ընդ ետ խորհրդայն եմուտ հաւատարմ: Զի զկնի քնոյն մեռելութիւն: Ի քնոյն ի քո՛ւն փոխեցան: Մին աւուրն, եւ մի ընդ երկարո՛յ: Փոխանակ քնոյն, ննջեցի՛ն ի քո՛ւն: Մին խորհրդոյ, եւ մին ժամանակի՛: Ի քրնոյ անտի մահճաց, բազմեմք զարթուցին զնոսա: Ի քնոյն զոր այժմ ննջեցին, մի՛ն կարէ զարթուցանել զնոսա: Յետ ընդզէմ պատահեցաւ առաւաւտն որ յետ քնոյն նոցա: Առաւաւտ տուիլ արթնութեան, ետ քո՛ւն յաւիտենից: Եկեացէ տէր առաւաւտ ուղիղ, զրկնի այս քնոյ նոցա, աւցէ կիանս եւ յարութիւն: Զարթուցէ առաւաւտն, զոր ննջեցոյց առաւաւտ, ի ցանկալի եւ ի գուարթ ժամու, զի վայել՛ նմա համբաւ բարի: Ենաս հրեշտակ բարկութեան, ի վերայ խաղաղ եւ յատկ քաղաքին, շարժեաց զնա եւ բարբառեցա՛ն շինուածքն: Խլեաց զնա եւ ճշեցի՛ն մանկունք իւր: Տապաւեաց զնա եւ հեղձա՛ն բնակիչքն: Կործանեաց զնա եւ թաղեա՛ց զտեղեղաւն: Ի մեծ ընդ երկար զարգարեցաւ, ի մի՛ում ժամու ապականեցաւ: Յաճախեցին թաղաւորք զըզարդ նորա, եւ հրեշտակն բարկութեան զեղծուած նորա: Ո՛ր ունին ոչ չարչարեցի, որ լրւաւ զմահն բազմաց: Ո՞ր ակն ոչ լացցէ զապականութիւն յարկնուածոց: Զիա՛րդ ծիծաղեցի բերան, զի կարկեցան բերանք յանկարծ: Լացցէ՛ն քաղաք զ[ը]նկերս իւրեանց, զի մի՛ լիցին իբրեւ զ[ը]նկերս իւրեանց(1): Իբրեւ լան զ[ը]նկերս իւրեանց, ի վերայ պարտուց իւրեանց սղան: Նոյն ինքն լալիւնն հատուցանէ՛ զպարտիս երկոցունց կողմանցն: Յուցանէ զսէր առ ընկերան եւ զպաղատանս մեր առ Աստուած: Խանութք կարգք կարգք անկան, եւ թաղեցի՛ն զպարտիս իւրեանց: Զոգա՛ն վարդապետք եւ աշակերտք: Զոգա՛ն վարձկանք եւ զործաւորք: Մուգ առցեն դառնապէս ճարտարք ի վերայ ընկերաց իւրեանց:

Հրապարակեայ

Յ. Յ. Մ.

Ս. Պետրոսի մասին հրատարակեալ յօդուածին մէջ ուղղած են հետեւեալ վրիպակներ.

Էջ 152 բ. ս. 9 ի վերջուս **Տային** ուղղելի՛ **հային**.
 » 153 ա. ս. 8 ի ներջուս. **մարդ** » **մարք**.
 » » ա. ս. 3 » **միջեւ** » **միջեւ**.

(1) Բառիկ՝ « զի մի լիցին... » միջեւ « իւրեանց » լաւեյալ ի լուսամբս ի ձեռն ուղղվին:

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՄՆԵՐ

ՍԻՌԻ Ապրիլ-Մայիսի թիւին վերջին թերթը մամուլի յանձնելու տանն Հայ ուխտաւորաց թիւր հասած էր 204-ի, որ յետոյ յանգեցաւ ՅՏԻ: Ասոնք եկած էին տահաւարակ Սիրիայէն, եգիպտոսէն, երուսաղէմի մօտիկ բաղարներէն, մէյ մէկ հոգի ալ Կ. Պոլսէն եւ Կրեաէէն:

Զատիկ տաթիւ ամենազգի ուխտաւորներու բազմեանց եւ խառնազանց բազմութիւն մը կ'ողելարէ Ս. Քաղարք: Այդ բազմութեան մէջ ուշագրաւ են եգիպտացի Դպտի ուխտաւորներ, իրենց տարագոյ, իրենց բարեպաշտական կերպերով, իրենց նախապաշարութեամբ. եւ անոնց կերպերուն ամէնէն տարօրինակն է կիներուն ցնծութեան աղաղակը, Զրդլըրը. երբայկան վաղեմի Ալէլուիային կամ օրհներգին արարեցած եւ աշխարհագրական վերջաւանացութիւնը, որով կ'ողջուէր իւրեանց, ընդհատուր, թափօրներն ու հանգչները Ս. Յարութեան Տաճարին մէջ:

Այս Զրդլըրը երբեմն «Բիւրրիոյ» մէջ հարանիւրներուն կը լսուէր: Երկրպագուի եւ ճշգրտայնի թափօրները որոտընդոտող օղջուռեցան Դպտի բոբեպաշտներու ցնծակին ժայներով:

ԴՌՆԵԱՅԷԲԸ Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՄԷՋ

ԴՌՆԵԱՅԷԲԸ արարողութիւնը մասնաւոր նշանակութիւն եւ հանգումներ ունի Սրբոց Յակոբեանց Տաճարին մէջ: Վասնզի ուխտաւորներու ջերմեռանդութեան եւ բարեպաշտութեան հանդիսաւոր արտայայտութեան պահն է այն: Ամեն. Ս. Պատրիարք Զայրը ներկայ գտնուեցաւ արարողութեան: Հոգ. Կիւրեղ Վրդ. Խարայէլեան կարգաց ղռներու եւ վարագոյրներու բազման համար յուիրատու ուխտաւորաց Կոնդակը, որ յառաջ **գրաբար** էր, բայց Ս. Պատրիարք Զօր կարգադրութեամբ՝ աշխարհաբար կը խմբագրուի այժմ: Այս Կոնդակին մէջ պահուած են այն ստորագրիւններ, որոնք հետց ի վեր պատշաճօրէն կը տրուին ընծայարեր ուխտաւորներէն իւրաքանչիւրին՝ իրենց սեռին, զիրին, հաւատքին, եկեղեցասիրութեան եւ մտաւորական արժէքներուն եւ առատամեռութեան համեմատ: Այս ուխտաւորներ, շապիկ հագած, Ս. Ստեփանոսի պահարանէն կ'ելլեն, ձեռքերն լոյս մոմեր, կուզան կարգաւ կը համբուրեն Ս. Պատրիարք Զօր Աջը, եւ Զարուին առեանը, Սեղանի առջեւ, կը լսեն Կոնդակը, եւ ԴՌՆԵԱՅԷԲԸ արարողութեան ընթացքին, կ'երթան իրենց բանալի գոներուն եւ վարագոյրներուն մօտ, եւ երբ **Բայէ՛ Ինճ գրուես** կ'ըսուի, ամէնքը միանգամայն կը բանան իրենց «կնքածայր» եղած վարագոյրներն ու ղռները:

ԴՌՆԵԱՅԷԲԸ արարողութիւնը կատարեցին յուսարարապետ Մեսրոպ Սրբազան (ղուրսէն) եւ Բարգէն Սրբազան (ներսէն):

ԱՌԱՐ ՀԻՆԳՆԱԲԹԻ

(Ապրիլ 12)

Հաշու ժաման Ս. Պատարարը մատոյց Պատրիարքական Փոխանորդ Մկրտիչ Սրբազան: 266 հոգի հազարդուեցան զմայելի բարեպաշտութեամբ:

Երևոյեան Ոսնալուայի արարողութիւնը կատարեց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը:

Այս արարողութիւնը, երուսաղէմի առումէն ի վեր, մասնաւորապէս անգլիացիներու համար եղած է աւետարանական պատմութեան ամէնէն կենդանի պատկերը եւ աղբիւրը հոգեւոր ներշնչումի, այնպէս որ անգլիական հիւրերով կը լեցնուին Ս. Յակոբեանց Տաճարին երկու դասերը:

Այս տարի ներկայ էր Ոսնալուայի արարողութեան Անգլիոյ Բազմաւորին ղուսարը, Մարի Իշխանուհին, Դերակոմսուհի Լատէլ, իր ամուսնոյն Դերակոմս Լատէլի. և Վսեմ. Լէտի Փլումբրի, երուսաղէմի կառավարիչ Մ. Քիթրոյի, եւ ուրիշ հետաւորացիներու հետ:

Իշխանուհին երուսաղէմ հասած էր օր մը յաւաք, Ապրիլ 11 Դ. եւ փափարած ներկայ գտնուիլ Հայոց Ոսնալուային, ղատկական արարողութիւններու ամէնէն յուզիչ եւ շինիչ գրուածներէն մէկուն, որու մասին անշուշտ հիացումով խօսած էին իրենք իր հայրենակիցները:

Իշխանուհին լրջութեամբ եւ երկիւղածութեամբ զննեց արարողութիւնը եւ աղօթեց, ինչ որ ապացոյց էր իր առած բարձր կրթութեան: Իր հազուադէպ կապուտքը այնքան պարզ, այնքան վայելչ էին որ մեր վանքի սենեակներուն մէջ քնակող հայ կիներ եւ աղջիկներ դիտողութիւն քրտնէին . . .

Բայց Անգլիոյ պէս պետութեան մը Իշխանուհին՝ անճշակ պէմտւորներու գործնական դատ մը տրւած եղաւ՝ ջոյց տալով թէ կարելի է բոլորովին շնորհալի ջոյքով ամէնէն պարզ ու վայելչ հազուադէպ մըն ալ, եւ թէ հալառակ է գեղեցիկ ճաշակի՝ արտառայ ու տգեղ մեներով փերեւտիլ նորամուտութեան անունով:

Եւ Ոսնալուայի արարողութեան առթիւ երբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը մերկացաւ իր հայրապետական սակեւուն զգեստը, եւ զինչակ մը սփածած՝ խոնարհեցաւ երկուստեան ոտքեր յաւաք, արդէն՝ պարզութեան, վայելչութեան եւ ծառայութեան ամէնէն դիրքորոշնիկ դասն էր որ կը արուէր վերէն աւետարանական մտքով:

Իշխանուհին այնքան հոգեկան զոհացում գտած է Հայոց եկեղեցւոյն մէջ որ յետոյ ժառանգաւորաց Վարժարանին անգլիկներէն ուսուցիչ Հայր Պրիմէն, որ մասնակից էր Ոսնալուայի, Տիկին Փլումբրի կողմէն իր ապարանքը հրաւիրուեցաւ մանրամասն տնօրէնութիւններ տալու Իշխանուհիին, որ իր հրաշմարիտ յայտնած է եւ ուրախ եղած է դիտելով որ Անկիւրան եկեղեցւոյ պատկանող բաժնաւոր մըն ալ առը կը լուացուի Հայոց. եկեղեցւոյ մէջ:

Ասիկ գատ թէ՛ Մէրի Իշխանուհին եւ թէ՛ Պատրիարք Վսեմ. Բարձր Քոմիտէրը նամակներով ալ իրենց շնորհակալութիւնը յայտնած են Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր:

Ոսնալուայի ներկայ էին նաեւ երուսաղէմի Անկիւրան եպս. Մէկինէս Սրբազան, — որ արարողութեանէն ետք անգլիկներէնով ալ կարգաց վերջին Աւետարանը ուսնալուային, հայկական շուքառ, իւրք եւ զուգահեռ առնելով, — ինչպէս նաեւ Ամերիկայի Թէլիֆի հասանդին եպիսկոպոսը, Կէլլըր Սրբազան, իր բնամիտքի անդամներուն հետ, եւ Հարվըրտ Համալսարանի Փիլիսոփայութեան ուսուցիչներէն Prof. William Ernest Hocking. որ Ապրիլ 16 ին տեսակցութիւն մըն ալ ունեցաւ Ս. Պատրիարքին հետ, խօսակցելով իմաստասիրական նիւթերու վրայ:

Կէլլըր եպիսկոպոս հայտնէր մըն է, որ առանձինն ալ այցելեց Ս. Պատրիարքին, ժառանգաւորաց Վարժարանին եւ Ընծայարանին եւ սրանչիլ ուղերձ մը քրտնէ մեր Մարիաւազաց զատարանին եւ քառ որ երբ վերադառնամ Ամերիկա, պիտի խօսիմ բարեկամներու թէ Հայր Ս. Յակոբի մէջ ինչ աղուոր զործ մը կը կատարեն այս դպրոցով:

Այս ծերունի եւ փորձառու հովուապետը կը պահէ իր երկատարի ախլան ու աշխոյժը: Ինչն էր նախագահը Ամերիկայի եպիսկոպոսական եկեղեցւոյն Ազգային ժողովին, երբ Հայր Պրիմէն իրենց կողմէն անգլիկներէն ուսուցիչ նշանակուեցաւ ժառանգաւորաց Վարժարանին: Եւ հիմայ անձամբ ստուգելով ծնոր թերուած արդիւնքը՝ կը ցնծար իր հոգիին խորեղէն:

ՃՐԱՂԱՈՅՑ

Լոյս, լոյս լոյս:

Հաւատացեալ հոգիներ 1880 կը փնտռեն միշտ: Եւ Ս. Դերեզմանին լոյսը, ժողովրդական հաւատքն ծագող լոյսի մը աւանդական խորհրդանշանն է, որուն շուքը այնքան սիրուն պատմութիւններ ու զբոյցներ յորինուած են: Եւ իսկ Տաթևացին, Սուրբ Պրիգորի Լուսաւորչի կոչումը կը կապէ Ս. Դերեզմանին լոյսին հետ, եւ կ'ըսէ թէ անոր աղօթքովն է որ լոյսը իջաւ « ի նշան Յարութեան Քրիստոսի » եւ ինքն ալ ասոր համար 1880-ի մէջ կոչուեցաւ (Եւրոպ. Հարցմանց, էջ 549): Դիպի ուխտաւորներ Ս. Դերեզմանէն լուցուած մտներու լոյսը տեսնելէ ետք, ալ Մեծ Բարով կ'ըսեն Ս. Բաղարին: Տեսած են 1880-ը, կատարած են իրենց ուխտը:

Կը հատկեցուի ինքնին թէ ո՛րչափ կարեւորութիւն ունի ճրագաւորացի թափօրը, որ երբեմն այնքան ոչ-հասնիկ դէպքերու տեղի կուտայ բազմամրոյի խռնուածներու մէջ: Այս տարի, բարեբախտաբար, առանց միջադէպի անցաւ ճրագաւորացի թափօրը, բացի այն յանապաղէպ անպատեհութենէն որ յառաջ կուգայ Ս. Յարութեան Տաճարին փորկութենէն՝ նայելով ուխտաւորաց խռն բազմութեան. այնպէս որ կարգապահութեան հսկող ոստիկաններ, ճամբար խնայող համար թափօրներուն, յաճախ խիստ կը վարուին ուխտաւորաց հետ, այսինքն՝ կամ կը հերմշակեն կամ բռնի դուրս կը հանեն թափօրի անցքին վրայ պատահողները, անշուշտ, առանց բարակ փնտելու թէ ո՞վ են անոնք:

Մեր թափօրին հանդիսականներ են նոր Լուսաւոր Հօգ. Տ. Մուշեղ Վրդ. Հայրապետեան, Ս. Փրկչի Տեսաւը:

ԶԱՏԻԿ

Հատկի առաւուն, Ս. Յարութեան Տաճարին մէջ, Քափօրին հանդիսապետ եւ պատարագիչ եղաւ Գեր. եղիշէ Եպս. Չիլինկիրեան փոխանակ Լուսարարապետ Մեսրոպ Սրբազանի, որ հիւանդութեամբ արգիլուեցաւ:

Հատկի Կիր. երեկոյեան անդատանք, Ս. Յակոբի մեծ բակին մէջ, կատարուեցաւ խառն թագմութեան մը ներկայութեամբ: Հանդիսապետ եղաւ Գեր. Մատթէոս Եպս. Գայրզճեան:

Հատկի Բ. օր, Բշ. Մեռնոյցին, Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Փրկիչ Վանքի գաւթին մէջ, եւ յետոյ գերեզմանատան մէջ կատարուեցաւ «ոգաչի» մեծ հոգեհանգիստը, որուն նախագահեց Գեր. եղիշէ Եպս. Չիլինկիրեան եւ խօսեցաւ առաք պատշաճի քարոզը փոխանակ Բարդէն Սրբազանի որ հիւանդութեամբ արգիլուեցաւ:

Աւետման տօնին (Ապրիլ 20 Ուրբ.) հանդիսութիւնները կատարուեցան Գեթսեմանի, Ս. Աստուածածին, ստորերկրեայ Տաճարին մէջ. — հանդիսապետը եւ պատարագիչ Գեր. Մատթէոս Եպս. Գայրզճեան:

Աշխարհամարտան կիրակին (Ապրիլ 20) հանդիսութիւնները տեղի ունեցան Ս. Յարութեան Տաճարին մէջ, Շր. երեկոյին Հրաւարապետի Եւ Կիր. առաւուն ժամերգութեամբ: Հանդիսապետը՝ Բարդէն Սրբազան որ պատարագեց եւ քարոզեց:

Համբարձումով (Մայիս 24 Եշ.) փառուեցան զատկական հանդիսութիւնները: Համբարձման տօնը տեղի կ'ունենայ Չիլինկեայ լեռան վրայ, զիշերային հսկումով եւ ժամերգութեամբ եւ առաւուն պատարագով, թղթի, թացօղեայ աւերակ եկեղեցւոյն մէջ, Հայոց Յունաց, Ղիսաց եւ Ասորաց կողմէն միանգամայն: Այլապէս եւ արդիւպից պաշտամունք մը: Ամեն. Ս. Պատարագը Հայր նախագահեց «Հրաշափառ» ին, իսկ Ս. Պատարագը մատոյց Լուսարարապետ Մեսրոպ Սրբազան եւ քարոզեց:

ՔՐԻՍՏՈՒԹՅԱՆ ՈՒՆՏԱՌՈՐՆԵՐ

Ա. — ԻՏԱԼԻՈՅ ԳԱՀԱՎԱՐԱՆԻՔ

Իտալիոյ Գանձաւանդը, Փիլեմօրի եւ Սափայի Դաւա Իւթան Ումպերօ, իրեն ուխտաւոր մտաւ երաւսողմ, Ապրիլ 1. Կիր. առաւ: Յուլիէ Դրան առջեւ կատարուեցաւ ընդունելութիւնը, որուն հրաւիրուած էին հոգեւոր պէսեր: Ամեն. Ս. Պատարագը Հօր անունով այս ընդունելութեան ներկայ գտնուեցաւ Գեր. եղիշէ Եպս. Չիլինկիրեան, Ն. Ամեն. Սրբազանութեան Գաւազանակիր Հայր Սահակի եւ Դիւանապետ Տիար Կարապետ Նուրեանի հետ:

Իւթան Ումպերօն ներսն աւաւ Ս. Բազարը իր շաւարովին հետ, ընդունելութեան հրաւիրուած պաշտօնական անձինք ներկայացուեցան Նորին Արքայական Բարձրութեան, որ ամենուն ալ ձեռք քօրուեց, եւ յետոյ քափօրով մը առ աջնորդուեցաւ ուղղակի Ս. Յարութեան Տաճար, ու Պատանաւորուն առջեւ Յրանխակեան կրօնաւոր մը Իտալիէն գրաւոր ուղերձով մը ըզնունեց Իւթանը. ապա քափօրը յառաջացաւ զէպի

Ս. Գերեզման, ուր Իւթանը իր ուխտն արաւ եւ վերջացաւ ընդունելութիւնը:

Իւթանը մինչեւ Ապրիլ 9. ԳԵ. մնաց Ս. Երկրի մէջ. չորս օր յաւկացուց երաւապէմի այցելութիւններուն եւ ուխտավայրերուն, ինչպէս օր ալ Պաղեստինի նշանաբանական տեղերուն:

Ուշագրաւ էր որ Իւթանը բացի Երեւն ազգերու ընկերավի սեփականութիւն եղող Սրբավայրերէն, չայցելեց ոչ-կաթոլիկ սրբավայրերու:

Իսկ հոգեւոր պէսերու վիժապարձ այցելութեան ձեղքեպետականի հրաւիրեց զանոնք Իտալական Հիւպատոսարանին մէջ, Ապրիլ 5-ի երեկոյին, եւ Ամեն. Ս. Պատարագը Հայր անձամբ պատանաւանց հրաւերին՝ Լուսարարապետ Մեսրոպ Սրբազանի եւ Դիւանապետ Տիար Կ. Նուրեանի հետ:

Բ. — ԻՆԵՍԱՆՈՒՂԻՆ ՄԵՐԻ

Անգլիոյ ձորն Ե. Բազարեան Դաւաք, Իւթանուին ՄԵՐԻ, Գերալմանտին Լաւել, իր ամուսնոյն Գերալմա Լաւելի հետ, եղիպսօսն Երաւաղմ հասաւ Ապրիլ 20-րդին մէջ, Ապրիլ 11, ԳԵ. եւ հիւր եղաւ Պաղեստինի Կառավարութեան: Այցելեց բոլոր ուխտաւորներուն եւ, ինչպէս տեսնուի վերեւ, ներկայ գտնուեցաւ Ապրիլ 12. երեկոյ Սրբոց Յակոբեանց Տաճարին մէջ Ոսկուայի արարողութեան, ինչպէս նաեւ ճշգրտացոյցի հայ եւ յայն քափօրներուն՝ Ս. Յարութեան Տաճարին մէջ: Իւթանուին օր մը յառաջ, Ապրիլ 13-րդը առաւուն Եւս, Կառավարական աւազանին հետ այցելած էր Ս. Յարութեան Տաճար. ո՛ր Պատանաւորուն առջեւ ըզնունեցաւ Ս. Յակոբայ Միսրաւութեան ներկայացուցիչներու կողմէն:

Իւթանուին անպատշաճ համարուելուն համար պաշտօնական ընդունելութիւն տեղի չունեցաւ, եւ այդ պատճառաւ ալ չայցելեց Պատարագներուն:

ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԿՈՆԴԱԿ

Երաւաղմ հասաւաւաւ, ընկի Քէօքանեայի, յախնապակի վարպետ, Տիար Դաւիթ Յովհաննէսեան, իր շինած գեղանկար յախնապակիներով բարեկարգեց Ս. Փրկիչ Վանքին գաւթի Սեղանին նակասն ու ասոր ներքին կամարը, իրեն յիշատակ իր նշեցելոց եւ կենդանեաց:

Ամեն. Ս. Պատարագը Հայր Օրհնութեան Կոնգակ մը ուղղելով Տիար Դ. Յովհաննէսեանի, զմահացեալ տնոր այս գեղարուեստական յիշատակը Ս. Փրկիչ Վանքին:

ՆՊԱՍՏՆԵՐ

Կարճօրի եւ Պալկարիոյ երկրաւորմէն քառասունամեծուն նպատակով համար, Ս. Արքային անունով Ամեն. Ս. Պատարագը Հայր 30 Անգլ. օսկի զրկեց երաւաղմի Հիլլեմական Ընդհ. Հիւպատոս Վանք. Հանդիսապետի, եւ 30 Անգլ. օսկի ալ ուղղակի Պալկարիոյ Արքանին զորոց Վանք. Նախարարին:

Հիլլեմական Վանք. Ընդհ. Հիւպատոսը շաւար ըզգայուն նախկով մը շինարարութիւն յայտնած է Ն. Ամեն. Սրբազանութեան:

ՍՈՒՆԻ ՀԱՄԱՐ

Փարիզէն Տիար Գալուստ Կիւպէնկեան ասկէ յայտնաւորած էր Ս. Արսէնի Մասնադարանը, նախընթաց բոլոր հասարակները Patrologie Latineի. իսկ այս անգամ, **ՍՈՒՆԻ** բաշտերեւոյ համար 5000 ժրանքի նուէր մը ղրկած է Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր՝ սիրուն նամակով մը:

ՍՈՒՆ, անկեղծօրէն շնորհակալ է Տիար Գ. Կիւպէնկեանի՝ իր այս ինքնաշարժօր նկշուն զննաստման եւ բաշտերանքին համար:

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԻՄՆՈՐ ՀՆԵՔ

Ասկէ յայտնաւորած **ՍՈՒՆԻ** մէջ ծանուցած էինք քէ ներս երկաւարմէն խաղաղած Ազգային Դպրոցին չեղ նոր շէնք մը պիտի շինուի: Այս շէնքին համար փառաւոր հիմներ արտաւայ կարգի աշխատանքի եւ ծախքի դուրացիքն եւ շահ ծանուցակ խնդիրն, որովհետեւ հարկ եղաւ ուրք կէս կանգուն խոր իջնել զանելու համար ծայրք եւ կոյս հողը: Եւ հարկ եղաւ սպասել որ ներքին հիմներ դրուէին եւ բարձրանային հողէն դուրս, պատշաճական հիմնարկէլ կասարելու համար: Հիմները բաղձնացուած բարձրութեան հասած քլլաղով: 1928 Ապրիլ 26, ԵՇ. երկու ժամը 5ին կասարեւեցաւ Ազգային երկսեռ Դպրոցարանին եւ Մանկապարտէզի հիմնարկէլի արտադրութիւնը, նախագահութեամբ Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր, շահ վայելալ համըխառնութեամբ: Հիմքին արեւելեան հիւսիսային անկիւնը կասարեւեցաւ հիմնօրհնէր, եւ փորձած անկիւնաւորին մէջ զրուցեալ յիշատակարան մը, զոր շաղախով յետոյցին Ամեն Ս. Պատրիարք Հայր եւ Եպիսկոպոսներ, եւ յետոյ երկու զանազակ մասաղ եղան այս առթիւ:

Շէնքը կը շինուի նշանաւ հասարակութի մը հսկողութեան տակ, պատեր ներսէն երկաթալէլի խնամադախով (պէրօն), իսկ դուրսէն արքայաւոր փաշտով, անբախանքի իւրիւր եւ ջուրի, եւ անխախտի երկաւարմէն: Յետոյցին է որ միմէն Հոկտեմբեր տարին շինութեան զործերը:

ԵՐՈՒՍԱԿԷՄԻ ՍՈՒՐԲԴԱՍԱՆ ԲԱՅՈՒՄԸ

Ապրիլ 10, ԳՇ. կէսօրէն եւր ժամը 2-էն ին ճեղի տեղեցաւ Սուրբգրոց Բրիտանական Ընկերութեան կողմէ երուսակէմի մէջ կառուցուած Սուրբգրոցան (Bible House) բացման հանդէսը, նախագահութեամբ Կ. Վ. Տիկին Փլումբրի եւ առաջնորդութեամբ երուսակէմի Անկիւնեան Եպս. Մէլիքեան արքայանքի:

Սուրբգրոցանը շինուած է արեւելեան հին եւ Անգլիական բաղադրեալ սնով, երուսակէմի պարիսպներէն դուրս, Գէպի հիւսիս, Tancred Lane փողոցին վրայ հանդէպ Ս. Յակոբայ Վեհաւէ կալուածին (Վեհաւէեան Բարսիւն Պատրիարքէն շինուած), ապիսակ բարձր շէնք մը, որու զենքին զննան եւ շինութեան համար ծախք եղաւ զրեք 17,000 Անգլիական ասկի:

Հին եւ Կոր Կապարանէն կարեն կարգացուցան Անգլիկէն, Չիմաւէն, Ճարոնէրէն, Հնդկէրէն եւ Երուսակէմի լեզուներով, Դիւանար խօսքներն էին, Rev. John H. Ritson, Ընկերութեան Ընդն. Քարտադար եւ

Dr. John R. Mott, Միջազգային Միոսնարական Յանձնաժողովին նախագահը:

Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր կողմէն այս հանդէսին ներկայ զանուցաւ Բարդէն Արքայան, Հոգ. Կիւրեղ Վեդ. Բարալեանի ներս:

Սուրբգրոց Բրիտանական եւ Արեւմտեան Ընկերութիւնը (British and Foreign Bible Society) հաստատուած է 1804-ին եւ աշխարհի վրայ ունի յիսունի չափ Սուրբգրոցաներ, որոնց վերջինն է Երուսակէմի այս նորին Սուրբգրոցանը: Ընկերութիւնը մինչեւ հիմայ Սուրբ Գիւրգը, ամբողջովին կամ մասնակի, բարգաւաճած է 608 լեզուներու եւ բարբառներու: Ընկերութեան կազմութեան անմիջապէս եւսր առաջին բարգաւաճուած զիրեն է Յովհաննէս Աւետարանը, Հիւս. Ամերիկայի կամփրնդիկներուն համար **Մօհակերէն** (Mohawk) բարբառով. իսկ ամենէն վերջինը, այսինքն 608րդը Դուկասաւ Աւետարանն է, որ բարգաւաճուցաւ **Փիպտիպիպի-Էնի** (Tubetube, Ովկիանիոյ բարբառներէն մին) եւ դեռ նոր հրատարակուցաւ: Ընկերութիւնը իր հաստատութեան մինչեւ հիմայ տարածած է 355,000,000 կտոր Սուրբքիւր:

Անոնցմէ զատ այլեւայլ կերպով ուրիշ բարգաւաճութիւններ ալ եղած են, եւ լեզուներուն ու բարբառներուն թիւը հասած է 867-ի: Աշխարհի վրայ ոչ մէկ զիր այստեղ լեզուներու կրցած է բարգաւաճուիլ, տարածուիլ եւ կարգացուիլ:

ՆԻՒՄԷՆ ԴՊՐՈՑԻՆ ԲԱՅՈՒՄԸ

Սուրբգրոցան հանդէսին աւարտմէն եւսր ներկայ հրախրուցան, **Մարգարէից Փողոցին** վրայ Thabor (**Փարալ**) բառած տունը, որ վերածուած է Դպրոցի մը, Newman School of Missions անուանով:

Հրախրեալներ թէյով մեծարուցան այս տան պարտէզն մէջ, եւ յետոյ կասարեւեցաւ այս հաստատութեան ալ բացման հանդէսը:

1852 ին շինուած է այս համեստ շէնքը, զոր յետոյ զնաւ է Տիկ. Նիւմէն, Ամերիկայի Մեթոսիս Եկեղեցւոյ Եպս. Նիւմէնին կինը, որ իր ամուսնոյ մահէն եւսր եկած բնակած է հաս. Տիկնոջ մահէն եւսն ալ շէնքը անցած է Մեթոսիս Եպսկոպոսական Եկեղեցւոյն, որ այժմ հինգ տարուան համար, առանց վարձի, տուած է **Միոսնարական Միացեալ Խորհուրդին** (The United Missionary Council), որ պիտի զործածէ իբրեւ զպրոց, Հեռայ. Եւրոպ. Երեսօտարգութիւնը կրթելու համար Y. M. C. A. ի մեթոսով. բայց առ այժմ մասնաւորապէս Հեղից ներս պիտի զբաղի: Հիմայ 12 ուսանող ունի, որ արաբերէն կը սորվին իրենց զործի ծանօտէն եւսր: Անոնցմէ զատ, Ամերիկայի, Գերման, Սկոթլանդի եւ Անգլիոյ միոսնարներէն եւ Կառաւարական պատշաճաններէն խումբ մը, բոլորը 40 հոգի, կը յաճախեն այս զպրոց՝ արաբերէն սորվելու համար:

Այս հանդէսին զիստար խօսքներն էին Dr. R. E. Diefendorfer, Մեթոսիս Եկեղեցւոյ կողմէն եւ Dr. John R. Mott:

Անկիւնեան Եպիսկոպոսը երկու շէնքերուն նուիրման ազօրներն քաւ գրաւար: